Lietas Nr. C28260114
Lietas arhīva Nr. C-0824-15/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā,
2015.gada 07.oktobrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa:
tiesnese Gunta Sokolova
ar tiesas sēžu sekretāri Sabīni Skrodi,
piedaloties prasītājas pārstāvei /pers.L/ un atbildētāja pārstāvim /pers.M/,
izskatot atklātā tiesas sēdē civillietu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu,

k o n s t a t ē j a :

SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" cēla Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā prasību pret /pers. C/ par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un saņemto pakalpojumu maksājumu parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja apsaimnieko daudzdzīvokļu māju /adrese/, bet atbildētājam pieder īpašuma tiesības līdz dzīvojamās mājas privatizācijai /adrese/.

Puses 2005.gada 25.augustā noslēdza dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu.

Atbildētājam ir izveidojies parāds par periodu no 2009.gada 01.marta līdz 2013.gada 31.decembrim par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, uzturēšanu un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem 3156,03 *euro* un līgumsods par laika periodu no 2019.gada 01.marta līdz 2013.gada 31.decembrim 1837,06 *euro*, kopā 4993,08 *euro*.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja minēto parādu kā arī samaksātos tiesāšanās izdevumus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1651.pantu, 1652.panta trešo daļu, 1662., 1716.,1720., 1732., 1779. un 1828. pantu.

Atbildētāja pārstāvis /pers. M/ sniedzis paskaidrojumus par prasību, kur norāda, ka prasībai nepiekrīt, jo starp pusēm tika noslēgta vienošanās par līgumsoda samazināšanu un parāda samaksu 4900 *euro* apmērā. Parāda samaksa šādā apmērā veikta 2014.gadā. Bez tam, iesniegtajā prasībā nav norādīts līgumsoda aprēķins, norādot kavētos maksājumus par katru mēnesi un kavētajām dienām. Lūdz prasību noraidīt (lietas lapa 63).

Prasītājas pārstāve tiesas sēdē samazināja prasījuma apmēru un uzturēja prasību daļā par līgumsoda 1837,06 *euro* piedziņu. Papildus paskaidroja, ka atbildētājs ir nomaksājis visu pamatparādu 2014.gada 03.septembrī 4900 *euro* apmērā, līdz ar to prasītāja uztur prasību daļā tikai par līgumsoda piedziņu. Summa iemaksāta lielāka, jo atbildētājam bija izveidojies jauns parāds. Līgumsods ir piemērots saskaņā ar noslēgto apsaimniekošanas līgumu. Parāda pamatsumma bija 3156,03 *euro*. Šajā konkrētajā gadījumā netika piemēroti noteikumi par 90% līgumsoda dzēšanu, jo netika ievērota noteiktā kārtība.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē prasību neatzina, norādīja, ka viss parāds par apsaimniekošanu, 10% līgumsods no apsaimniekošanas parāda un tiesas izdevumi ir samaksāti. Atbildētājs elektroniski saņēma informācija, ka jānomaksā parāds 4173,95 *euro*, 10% no līgumsoda un tiesāšanās izdevumi. Lai nebūtu par maz, atbildētājs prasītājai samaksāja 4900 *euro*. Uzskata, ka jāpiemēro Civillikuma 1716.pants par līgumsoda piemērošanu.

Lieciniece/pers. D/ tiesas sēdē liecināja, ka strādā pie prasītājas par grāmatvedi un sagatavo rēķinus. Izskaidroja, ka līgumsodu aprēķina speciāla datorprogramma. Pēc samaksas daļa no veiktā maksājuma saskaņā ar vadības norādījumiem tiek novirzīta kavējuma maksas segšanai un pēc tam pamatsummas dzēšanai. Proporcijas nosaka prasītājas vadība pamatojoties uz likumu. Pēc 2012.gada jūlija tika nomainīta cita datorprogramma. Abas programmas ir licencētas.

Tiesa, uzklausījusi pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, liecinieces liecības tiesas sēdē un pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus, atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Lietā nav strīda, ka atbildētājam piederēja dzīvokļa īpašums /adrese/ un ka prasītāja apsaimniekoja šo īpašumu (lietas lapas 33-34, 8-24).

Puses 2005.gada 25.augustā noslēgušas dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu, ar ko prasītāja apņēmusies veikt atbildētāja nekustamā īpašuma uzturēšanas un apsaimniekošanas darbus, bet atbildētājs apņēmies par to samaksāt (lietas lapas 25-28).

Pušu starpā nav strīda, ka atbildētājs 2014.gada 03.septembrī ir samaksājis prasītājai 4900 *euro*.

Pušu starpā nav strīda, ka prasītāja 2014.gada 11.augustā atbildētājam paziņojusi, ka viņa parāds uz 2014.gada 11.augustu ir 4173,95 *euro*, līgumsods ir 2550,60 *euro*. Pēc tam prasītāja 2014.gada 12.augustā paziņojusi, ka atbildētājam jāmaksā arī tiesas izdevumi 434,46 *euro* plus 4,70 *euro* un 10% no kavējuma naudas uz maksāšanas dienu, kas atbildētājam ir jāprecizē, pēc tam 90% kavējuma naudas tiek dzēsta (lietas lapas 82-83).

2014.gada 21.augustā atbildētājs ar citām personām noslēdzis darījuma konta līgumu, saskaņā ar ko no daļu no dzīvokļa /adrese / pārdošanas rezultātā iegūtajiem līdzekļiem 4900 *euro* viņš samaksā prasītājai (lietas lapa 69).

Pušu starpā nav strīda, ka šis līgums ir izpildīts.

Tiesa redz, ka pēc prasības celšanas atbildētājam turpināja pieaugt parāds.

Prasītājai vairs nav pretenziju pret atbildētāju par apsaimniekošanas maksu, jo prasība nav precizēta, līdz ar ko tiesa secina, ka atbildētājs ir pilnībā norēķinājies par apsaimniekošanas maksu 4173,95 *euro.*

Atbildētājs apgalvo, ka ir samaksājis 10% no līgumsoda, līdz ar to ir pamats viņa atbrīvošanai no līgumsoda samaksas.

Līgumsods 10% no 4173,95 *euro* ir 417,40 *euro*.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu 1837,06 *euro*, kas ir vairāk kā 10% no sākotnējā parāda.

Civillikuma 1717.pants redakcijā uz līguma noslēgšanas dienu noteica, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt nevien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Civillikuma 1720.pantu kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu.

Prasītājas tiesības prasīt līgumsodu 0,1 procenti dienā no kopējās parāda summas par katru kavējuma dienu ir paredzētas apsaimniekošanas līguma 3.6.punktā (lietas lapa 26).

Tiesa, vērtējot līgumsoda pieprasīšanas pamatotību, secina, ka atbildētājs ir samaksājis līgumsodu 417,40 *euro*, taču prasītāja turpina uzturēt sākotnēji pieprasīto līgumsodu, nesamazinot to un negrozot prasību, no kā izriet, ka prasītāja bez prasības grozīšanas vēlas piedzīt no atbildētāja lielāku līgumsodu kā sākotnēji celtajā prasībā, jo prasītāja neņem vērā atbildētāja veikto maksājumu, kurā ietilpst arī līgumsods.

Civillikuma 1.pants nosaka, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Tiesa secina, ka prasītāja rīkojas pretrunīgi- atbildētajam pirms tiesas sēdes tika pieprasīts samaksāt līgumsodu 10% no parāda pamatsummas, taču tiesā tiek uzturēts prasījums par sākotnēji aprēķinātā līgumsoda piedziņu, kā arī prasītāja, uzturot konstantu līgumsoda apmēru, neņem vērā veikto maksājumu. Tiesa nevar atzīt, ka prasītāja rīkojas labā ticībā.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (tālāk arī- PTAL) 6.panta 11.daļa nosaka, ka tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.

Atbildētājs šajā lietā ir atzīstams par patērētāju, līdz ar to tiesai neatkarīgi no pušu argumentiem ir jāizvērtē līguma noteikumi un nav jāpiemēro netaisnīgie līguma noteikumi.

PTAL 6.panta trešās daļas 4.punkts nosaka, ka par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda vai nepienācīgi izpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu vai citu kompensāciju par līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi salīdzinājumā ar līgumsaistību neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Lietas materiāli nesatur pierādījumus, ka prasītājai ir radīti zaudējumi ar atbildētāja rīcību, nepildot līguma noteikumus. Prasības pieteikumā nav norādes uz citiem citētajā likuma normā iespējamiem apstākļiem.

Turklāt tiesa konstatē, ka nav pārbaudāms līgumsoda aprēķins, jo, kā to norādīja lieciniece tiesas sēdē, līgumsodu rēķina datorprogramma.

Apskatot līgumsoda aprēķinus (lietas lapas 57-61), tiesa secina, ka tas ir aprēķināts divējādi- no 2009.gada līgumsods rēķināts par katru mēnesi, no 2012.gada jūlija - par kopējo kavējumu un lieciniece to izskaidroja ar atšķirīgām datorprogrammām.

Tā kā puses pielīgušas, ka līgumsods rēķināms no kopējās parāda summas par katru kavējuma dienu, tiesa nevar atzīt par pareizu līgumsoda aprēķināšanu pēc prasītājas ieskatiem. Datorprogrammām tiesas ieskatā būtu jābūt pieskaņotām līgumam. Nepareiza līgumsoda aprēķināšana tiesas ieskatā ir pamats uzturētās prasības noraidīšanai.

Vērtējot pielīgtā līgumsoda apmēru, tiesa atzīst, ka prasītājas aprēķinātais līgumsoda apmērs nav samērīgs ar pamatparāda summu un līguma pārkāpumu, jo pieprasītais līgumsods ir vairāk kā puse no pamatparāda, līdz ar to tam ir acīmredzama sodoša, nevis zaudējumus sedzoša funkcija. Līdz ar to līgumsods ir atzīstams par netaisnīgu līguma noteikumu un tiesai pastāv likumīgs pamats vispār nepiemērot līgumsodu.

Tai pašā laikā tiesa atzīst, ka atbildētājam ir jāatbild par saistību neizpildi, jo viņš ilgstoši līdz prasības celšanai un arī pēc tam nav pildījis tiesiski noslēgtu līgumu un arī likumu, jo Dzīvokļa īpašuma likuma 10. pantā ir noteikti dzīvokļa īpašnieka pienākumi, tajā skaitā piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā, segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā, norēķināties par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana).

Ievērojot to, ka atbildētājs labprātīgi ir samaksājis līgumsodu līdz tiesas sēdei apmērā, ko viņam norādīja prasītāja, tiesa atzīst, ka šajā situācijā ir pamats aprobežoties ar atbildētāja veikto maksājumu un atzīt, ka atbildētājs ir pilnībā norēķinājies ar prasītāju, samaksājot līgumsodu 417,40 *euro*. Tā kā Civillikuma 1717.panta trešā daļa likuma redakcijā uz šodienu paredz līgumsoda apmēru ne vairāk kā 10 procentus no pamatparāda, tiesa secina, ka šāds līgumsoda apmērs neaizskar atbildētāja kā patērētāja tiesības.

Tāpēc prasība par līgumsoda piedziņu ir noraidāma.

Tiesas izdevumi šajā lietā ir bijuši 439,16 *euro* (lietas lapas 6,7).

Civilprocesa likuma 41.panta otrā daļa nosaka, ja prasītājs neuztur savus prasījumus tāpēc, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, tiesa pēc prasītāja lūguma piespriež no atbildētāja prasītāja samaksātos tiesas izdevumus.

Veicot aprēķinu, tiesa secina, ka kopā 4173,95+417,40+439,16 veido 5030,51, līdz ar to atbildētāja samaksātie 4900 *euro* nav pietiekami, lai izpildītu prasītājas prasību samaksāt parādu, līgumsodu 10% un tiesas izdevumus, jo iztrūkst 130,51 *euro*.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Faktiski atbildētājs ir apmierinājis prasītājas prasību par 71,57 % (tika prasīti 4993,09 *eur*o, apmierināti 3573,43 *euro*) un šādu rīcību tiesa ir atzinusi par pareizu.

Līdz ar prasītājai no viņa pienākas 71,57% no samaksātajiem tiesas izdevumiem, jeb 314,31 *euro*.

Saskaitot 4173,95+417,40+314,31, izveidojas summa 4905,66, līdz ar to tiesa secina, ka atbildētājs nav samaksājis prasītājai tiesas izdevumus 5,66 *euro*.

Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi 5,66 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāmas 10 dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 5., 8., 41., 93., 95., 97., 189.-193., un 204.[1]pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

noraidīt prasību.

Piedzīt no /pers. C/ par labu SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" tiesas izdevumus 5,66 *euro*.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņu /pers. C/ noteikt 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums prasītājas labā labprātīgi izpildāms, iemaksājot naudu vienā no kontiem:

-AS „Swedbank"- LV98 HABA 0551 0307 3483 7;

-AS „Citadele banka"- LV83 PARX 0013 0443 8001 9;

-AS „SEB banka"- LV65 UNLA 0050 0171 8682 0;

-AS „DnB banka"-LV63 RIKO 0002 0131 9759 6;

-Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle – LV57 NDEA 0000 0830 6955 0.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas diena ir 2015.gada 07.oktobris.

Tiesnese G.Sokolova